

La Nació

Setmanari socialista català

Redacció i Administració: Canuda, 14, pral.

Contra el predomini capitalista del regionalisme

AMB la recent anada a Bilbao dels capdavanters del moviment polític regionalista català, ha quedat demostrat, una vegada més, el que nosaltres ja sabíem i ja en infinites ocasions hem manifestat, això és: que la Lliga Regionalista, a Catalunya, no té ni pot tenir altra significació que aquella que la caracteritza com a força política que actua i ha d'actuar, forçosament, només que com a agrupament conservador, burgès, capitalista.

Són en va totes les líriques apel·lacions que, al poble de Catalunya, els regionalistes dirigeixen. I són en va, perquè el nostre poble, que és partidari sistemàtic de mostrar-se, sempre, amb tota sinceritat, no consentirà, mai, que, pretextant una especial, una aburgesada faïç de fer-li comprendre els sentiments patriòtics, se li faci fer ocultació dels propis sentiments, fent-li desempenyar un no gaire airós paper de comparsa en totes aquelles actuacions que únicament poden afavorir i tansols han de beneficiar els elements integrants del capitalisme, contra els quals, el poble, per raó de les seves idealitats i, primordialment, de les seves necessitats físiques i espirituals, té el deure d'actuar i manifestar-se.

En nom de tot un poble sols poden parlar-hi aquells que en representen tota la seva essència, i són, per tant, representació veritable de la consciència humana que hi batega. És una farsa, és un engany, és una acció perversa, irrogar-se la representació total d'una col·lectivitat, en el sinus de la qual s'hi aixeca, remorejant iradament, un esperit de protesta contra totes les tortures, contra totes les iniquitats humanes, que són produïdes, precisament, pel règim, pel sistema econòmic que, encare, avui, concedeix la supremacia social als elements que s'aixequen en nom del poble, del nostre poble, a combatre les minces prescripcions que l'Estat dicta o intenta dictar, no pas contra la vida dels nuclis populars, i sí, però, contra els guanys excessius i desmesurats dels estaments burgesos, dels grans elements industrials, que, a conseqüència del trasbals immensament sagnant que la guerra d'Europa representa, han vist augmentar fau-

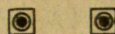
losament els seus capitals, sense haver-ne fet participar, ni amb un lleuger augment de jornal que compensés un xic l'enormíssim encàriment de la vida, als elements veritablement productors, que, dia darrera dia, han d'ésser víctimes de la poca escrupulositat burgesa, i de la inhumanitat d'aquells que, en aquets moments, tansols se preocupen de combatre les engrunes de justícia que existeixen en un projecte pendent d'aprovació en el Parlament de l'Estat espanyol.

Terrible i encesa hostilitat contra aquell projecte econòmic proclamen i pacten els capitalistes catalans, units per una egoista solidaritat d'interessos amb els capitalistes bascs; guerra, guerra a mort al Govern de l'Estat perquè intenta gravar, ben lògicament, els guanys dels elements que componen la base a on descansa tota la força política dels elements conservadors que integren la Lliga Regionalista. Què hi fa que aquests mateixos elements que han sigut qualificats de *forces econòmiques*, de *classes productores catalanes*, siguin, a cada moment de la vida del nostre poble, la negació de l'esperit català, que la Lliga Regionalista vol agavellar a tothora? Això, res hi fa. La Lliga Regionalista vol parençar, davant de l'Estat, que és una força política formidable, i, per tal que pugui donar aquesta impressió, res se li endóna estar en pugna amb el veritable sentiment popular, que és el que senten els homes catalans, productors veritables de la riquesa individual dels altres homes i àdhuc de la riquesa col·lectiva dels nuclis nacionals.

La Lliga Regionalista, com a element polític dretista i conservador del *statu quo* social, cerca solidificar les seves actuacions burgeses amb l'apoiament que li prestin els estaments burgesos d'altres pobles ibèrics. Afirmem, davant d'això, que la solidaritat d'interessos econòmics que la Lliga estableix és una solidaritat immoral que cap home partidari de la nacionalització de Catalunya pot acceptar, perquè ella és en menyspreu de tots els nuclis socials constitutius de Catalunya, de la Catalunya que treballa, de la Catalunya que rebutja i rebutjarà eternament les congeminacions utilitàries que vagin forjant els elements

burgesos catalans, que, disfreçats amb la modalitat política que vulguin, sempre seran la mateixa cosa: elements negatius, adversos a la magnànima concepció de dignificació humana, tant en l'aspecte individual com col·lectiu, que en el nostre poble és sentida.

La solidaritat d'interessos, de temps iniciada i suara més que mai accentuada, que la conservin i la intensifiquin, els capitalistes catalans; que vagin practicant-la, encare més, i que en totes les llurs actuacions, revestides d'un cert robatge catalanesc, facin per manera que hi ressalti, ben ostensiblement, l'esperit de classe, de casta. A veure si així, al cap-d'avall, el poble, el veritable poble català, compost per la inacabable legió d'homes que sofreixen tota mena de penuries i dolors, oposa a les accions, a les egoistes accions i solidaritats materials d'aquells, una força social que actui eficaçment contra el predomini de tots ordres que, en la nostra vida social, lògicament, els elements capitalistes del regionalisme, exerceixen.

COMENTARIS

Els drets dels pobles i la pau del món

D'aquesta guerra grossa, que l'afany insà de dominació ha portat a Europa, s'en treurà profit. Darrerament s'han fet públics dos documents que, tres anys enrera, ni somniar-los hauríem fet: la nota d'en Balfour al representant anglès al nord d'Amèrica per a que la comunicués, al fer entrega de la nota-resposta dels aliats, a Wilson, i el missatge d'aquest al Senat nord-americà.

No són, ni l'un ni l'altre document, expressió dels ideals que arreu del món són sostinguts per les democràcies socialistes; no són el que nosaltres volem, però són el pas més gran que s'ha donat vers les nostres orientacions polítiques.

Per primera vegada, un ministre de l'Estat més gran i més fort del món i el capítost de un Estat de 80 milions d'habitants i riquíssim, han afirmat no solament el desig i la possibilitat de una pau perpetua entre els pobles civilitzats, sinó la necessitat imprescindible de organitzar els poble de faïç que aquesta pau sigui segura, mostrant-se disposats a prestar tot el llur apoi a aquesta organització.

Aquelles nostres afirmacions de sempre,

motejades pels conservadors durs de cor i pels polítics curts de vista, com a fruits de imaginacions exaltades, com a coses fora de tota possibilitat, avui, vist l'escarment d'aquesta política dels que es deien realistes, però només sabien veure la petita i inhumana realitat que els permetia la estretor del seu cervell i la sequedat del seu cor, vista l'absoluta i completa inutilitat de la guerra per a determinar bé als pobles, inutilitat, també, per nosaltres prevista i sostinguda, en contra dels savis economistes a sòu de la burgesia, avui, la possibilitat i la necessitat de fer impossibles les guerres, s'ha imposat a homes tan representatius com Balfour i Wilson.

Els que s'entrenen amb la xerrameca del fracàs del socialisme, que meditin un xic i veuràn quina filiació porten aquestes afirmacions.

I, també, per primera vegada, del mode concret que ara s'ha dit, ha sortit de governants de tanta categoria l'afirmació del dret dels pobles grans o petits, rics o pobres, a regir ells mateixos la seva pròpia vida, sense ingerències ni dominis de cap mena. I aquesta afirmació nacionalista, que ha estat a la base de tota la nostra actuació política, és posada com a condició indispensable per a la pau durable.

Com a socialistes i com a nacionalistes hem sigut precursors i estem d'enhorabona.

Perquè ja no és possible tornar enera; la llibertat col·lectiva i la cooperació per al bé de tots seràn un fet.

El dret a viure la pròpia vida i perfeccionar-la és un dret inalienable; cap individu renuncia a ell, ni cap doctrina biològica imposa aquest renunciament; els pobles han d'ésser iguals.

És dins els pobles que es forja el progrés; matar un poble, o estrafer-lo, és inutilitzar un treballador, és privar-se de una modalitat de treball i de pensament que haurien pogut, a voltes, ésser de una influència decisiva.

I no és argument per a privar de llibertat a un poble les desviacions transitories que hagi pogut sofrir; aquestes desviacions es combaten, es modifiquen; mai, mentre hi hagi poble, justifiquen la mort política de l'agrupament.

I els pobles lliures de llurs destins, pel mateix motiu que justifica la llur llibertat, han de unir-se als altres pobles, han de influir en els demés i ésser per ells influïts, han d'intercanviar llurs riqueses intel·lectuals, morals i materials, han d'agermanar-se en una obra comú de cooperació per augmentar el benestar de tots.

Això, aquest llenguatge, és vell en nosaltres, aquestes idees i aquests sentiments estan escampats en tota la nostra actuació política; avui, però, els repetim amb la joia de veure'ls triomfadors, de veure com els somnis dels descamisats, dels que, segons els burgesos i conservadors, no tenien res per a perdre—hi teníem i hi tenim la vida!—, s'han imposat als homes de govern dels dos Estats més poderosos de la terra.

I és que, malgrat el que diguin els que ho són, l'home no és dolent de mena, i el que es fonamenta en la bondat i en el bé de tots, s'imposa sempre.

RAMÓN D'ALENTORN

L'acció de la oposició socialista alemanya

La lluita entaulada, a Alemanya, entre la majoria i la oposició de la social democràcia, va adquirint, cada dia més, caràcters de major greuguetat. Acaba de succeir, ara, un incident ben remarcable, puix el Comitè director de la Social democràcia ha dirigit una apel·lació al Partit advertint que els militants que es declarin partidaris de les decisions adoptades pels oposicionistes en la darrera conferència celebrada, o sigui la que varem ressenyar en el nostre número anterior, no poden ésser considerats com a components del Partit social democràtic.

Aquesta resolució del Comitè director, ha motivat que en Wengels i la Zietz, membres del mateix, entalessin una seriosa protesta.

Per altra part, l'agrupament de la Unió del treball social demòcrata del Reichstag i la Federació berlina, han donat publicitat, també, a un manifest, en el qual s'hi fa constar la respectiva protesta per la exclusió, dels rengles del Partit, de uns elements que encare, mai, se n'han separat.

El manifest que, exposant idees referents a la pau, dèiem la setmana passada, faria públic la oposició socialista alemanya, ja ha sigut llançat al poble. Per tal que els nostres llegidors ne tinguin coneixement, aquí va el contingut íntegre, el qual és redactat per en Carles Kautsky:

«La Internacional demana als partits socialistes, per les decisions dels congressos de Stuttgart, Copenhague i Bàle, de intervenir, en cas de guerra, a favor de un fi ràpid del conflicte.

«En conseqüència, la oposició de la social democràcia alemanya s'ha oposat, sempre, a la consigna d'aguantar fins a la victòria, demanant a tothora al govern de proclamar-se disposat a la pau. La oposició no ha començat la seva propaganda a favor de la pau, solament al moment en que acabava d'ésser aprovada pel govern.

«El que la oposició li demana no és pas estar disposat a la pau a tot preu; però tampoc estar disposat a la pau sense la enumeració de les seves condicions. El que demana és estar disposat a una pau que no conegui vencedors ni vençuts, a una pau d'interligència sense violació.

«La oposició de la social democràcia considera la disposició a la pau, manifestada pel canceller el 12 de Desembre de l'any passat, com un símptoma de desig de pau, naixent en els cercles governamentals. Però no pot considerar la faïça amb que aquesta disposició ha sigut anunciada, com un mitjà eficaç per assolir el fi de pau.

«El canceller, ha proclamat l'imperi alemany vencedor en la guerra mundial. No-gens-menys el fet d'envanir-se de les victòries obtingudes, fa la conclusió de pau tan difícil com l'anunci de les victòries futures. A més, el canceller ha omès el fer una exposició exacta dels fins de la guerra.

«Cap dels dos agrupaments de potències, fins ara, ha exposat els fins de la guerra que facilitin a l'altra banda la entrada en negocia-

cions. Aquesta omisió funesta, és una conseqüència del poderiu que posseeixen, encare, els partits guerrers al sinu de les classes directores. És llur influència que deu ésser trencada abans que puguin arribar a la pau. Això no pot obtenir-se per transaccions diplomàtiques fetes darrera els bastidors, sinó per la influència efectiva de les masses del poble sobre llurs governs. La veritable disposició a la pau, no pot resultar més que d'aquesta lluita política, i no de la treva dels camps de batalla.

Exigeix l'abolició de l'estat de setí, la llibertat de la premsa i de les reunions. Però és solament com a lluita internacional que els esforços per a la pau poden tenir èxit. Aquesta lluita no pot restar unilateral. Més que mai tenim necessitat, en la nova situació creada per l'oferiment de la pau del canceller i la intervenció d'en Wilson, de la connexió internacional dels partits del socialisme proletari, dels camps autoritzats de la pau. La manifestació d'aquesta connexió, siguent, avui, encare, impedita per forces exteriors o per l'actitud de certes majories, fa precis que aquells que jamai han abandonat, moralment, les relacions internacionals i que fins aquí, com han demostrat a Zimmerwald i a Kienthal, han aprofitat tota ocasió per afirmar-les, ho manifestin de la faïça més clara.

«Pensem que ha vingut el moment per als partits socialistes, en tots els països bel·ligerants, de demanar enèrgicament a llurs governs el comunicat exacte dels objectius pels quals mantenen la guerra; de demanar que aquests objectius siguin tals que no constitueixin per cap dels pobles en qüestió una humiliació o un perjudici per a les seves condicions d'existència. Pensem, també, que els socialistes deuen entrar per tot arreu en lluita contra tots els partits que voldrien continuar la guerra més enllà d'aquests objectius.

«Com a partit democràtic i internacional, la social democràcia es col·loca damunt la base del dret dels pobles a disposar d'ells mateixos. Però la oposició de la social democràcia alemanya no té prou confiança en cap dels governs burgesos, per a regoneixer a un d'ells la missió de lliberar nacionalitats per la guerra. La solució general d'aquest problema no pot ésser sinó la obra del proletariat victoriós.

«Malgrat tot, no som indiferents davant de la llibertat i de l'autonomia de les nacions de la societat burgesa. Devem oposar-nos, enèrgicament, a un agreuement, per la guerra, de l'estat de coses que existia abans de la guerra. Rebutgem tot canvi territorial sense el consentiment de la població interessada.

«El que la Internacional deu, abans que tot, demanar, d'acord amb les decisions dels seus congressos, són tractats internacionals concernint la solució de tots els conflictes entre els Estats per tribunals d'arbitratge i una limitació general d'armaments de guerra.

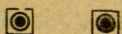
«La concorrencia dels armaments, constitueix una de les més fortes arrels de la guerra actual. Destruir-la és una de les primeres condicions per a prevenir una guerra futura. A aquest punt d'obrir és possible sobrepassar el *statu quo* d'abans de la guerra i de obtenir un progrés per tots, sens perjudici per cap dels partits bel·ligerants. El que es vol obtenir amb aventatges materials per indemnitzacions de

guerra, veu's-ho aquí donat de una faicó millor: cada mil mil·lions que s'economisin per any, a conseqüència de una disminució d'armament, és equivalent al pagament dels interessos de una indemnització de guerra de 20 mil·lions.

»Per l'acord sobre el desarmament i l'arbitratge s'obté, també, el màxim del que pot ésser obtingut dins la societat capitalista, per condicions de pau determinades, com garanties materials contra atacs futurs.

»Però la millor garantia per a la pau, la constitueix, sempre, un proletariat polític, potent, intel·lectualment independent, i per la seva participació intensiva en la política exterior, que deu ésser practicada a plena llum pública.

El poderiu i l'autonomia del proletariat, la franquesa i la claretat a la política, la unitat a l'interior, la solidaritat internacional a l'exterior, porten i asseguren la pau.»

GIRANT FULL

Coneixeu-nos

MOLTS s'han queixat i es queixen de que el socialisme sigui sinònim d'obrerisme i se vulgui restringir l'ample sentit de la paraula a la seva vaga aplicació, atenuadora dels conflictes entre el capital i el treball.

Molts parlen del socialisme múltiple, infinit, inefable, que abraça totes les esferes de la vida humana i regula tota mena de relació entre els homes. Molts canten el socialisme com una abstracció purament ideal, com una reserva de bondat i de gràcia, de la qual les generacions n'aniran prenent dosis prudenials, les quals no han de pertorbar, per ara, ni per molt enllà, la vida normal de la societat present.

Tot el que sigui divagar és en perjudici del progrés social. Formular teories és, gairebé sempre, en perjudici de la idea viva, la qual es manifesta en l'acció i s'escapa a la mecànica de les paraules. Les idees veres són sempre un producte espontani de la raó aplicada al judici de les coses que passen. Per això tots els formularis de reformes per a l'esdevenidor són lletra morta, aliment d'erudits, teologia enfarfegada que distreu l'atenció del que és urgent, del que és vital.

I si bé és cert que el socialisme és un ideal complexe i que l'home modern, dotat de sentit renovador, veu a cada instant com se perd la humana ventura en el laberint de falses concepcions i de ignominioses transigències, també és cert que enlloc queda marcat el contrast i enlloc se desvetlla tant la reflexió dels homes com en la observació del problema constant, invariable, del treball esclau, de la força i la energia del home posada al servei del que li és advers i resta a la seva vida la

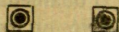
dignitat i el dret de trobar-se en un nivell comú i universal.

Unida va la paraula i la idea a la liquidació d'aquesta tragedia secular, i ningú podrà creure's en el bon camí si no es troba en lluita contínua contra el privilegi del diner. I aquesta nota aguda que surt del fons de tot dels dolors humans, és la que primer cal escoltar, elevar i dirigir per a que no se'n perdi ni una vibració i arribi a tenir la potencia transformadora que necessita.

Socialisme, sí: però no socialisme convencional, teòric, intel·lectual o de sensibleria, sinó socialisme de carrer, de lluita, de vehemència i de sacrifici. Socialisme que ens porti a una intervenció temeraria en tot afer públic o particular que pugui tenir reflexió social i pugui senyalar un pas pel camí de la justícia. Socialisme que purgui la nostra consciència de tota transacció amb el decrepít, trencant si convé la cadena d'afeccions que tan sovint detura les espontànies manifestacions de la nostra ànima.

A Catalunya, i per Catalunya, no s'ha sentit encara un crit de fervor ardent per la causa puríssima que floreix en les consciències verges i ningú s'ha atrevit a dir que Catalunya no fóra res si en sí no hi palpitessin els auguris de la universal renovació. Nosaltres no quedarem pas de dir-ho: naixem amb un sentit educat a una sola forma de justícia inflexible, i tant no el podem tòrcer, que no volem privar del seu rigor a la nostra propia mare. Per això Catalunya no viurà pel nostre esforç només que adaptant-se, mal sigui amb el dolor més cruent, a la simple i pura forma de justícia social que exclueix de la terra la tragedia, tan horrible com superflua, de la desigualtat entre els homes.

M. SERRA I MORET

PER AL SOSTENIMENT DE

LA NACIÓ

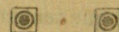
LA publicació de periòdics que mantinguin, només, un criteri partidista i siguin, per tant, representants de una determinada tendència política o social, per força, han de veure com sempre, i més que mai en les circumstàncies actuals, el llur capítol de despeses és superior al capítol de ingressos. És per això que a aquesta mena de periòdics, com a nosaltres ens succeeix, la existència se'ls va fent difícil, si no ajuden al seu sosteniment tots els que se senten interessats amb que es publiquin, per tal que vagi acomplint-se la missió ideològica que s'han imposat.

Estem força satisfets de veure el resultat que va donant aquesta nostra subscripció voluntària, encaminada a extingir el dèficit de LA NACIÓ, i confiem que tots els nostres amics, com ja van fent, aniran acostant-se a nosaltres per a fer-nos ofrena dels llurs donatius, que, per humils que siguin, tenen tots el mateix valor i una significació idèntica, car es basen en l'afecte que es pro-

fessa a aquesta tasca que nosaltres, amb la major bona voluntat, anem portant a terme.

Heu's-aquí els darrers donatius rebuts:

	Pessetes
Suma anterior	100'65
BARCELONA	
Francesc Mercader	2
Josep Cardona	1
Joan Batlló	0'50
Antoni Artigas	1
M. René	1
Joaquim Feliu	0'50
Valentí Mir	0'50
R. P. i S.	1
Pau Soler	2
Ermengol Badia	1
Pau Ruiz i Aysa	0'50
ARENYS DE MAR	
Joan Durán	1
GIRONA	
P. Arbó	1
IQUIQUE (XILI)	
Emili Batlle i Sagués	10
Total pessetes	123'65

El pedantisme al servei de les idees

FA pocs dies vareig tenir ocasió de parlar amb una senyoreta que amb tota bona fé recorre cassinos i cassinets catòlics donant conferències. Volguent, potser, donar-me una mostra de erudició, va dir que dintre pocs dies anava a Girona a donar una conferència contra el Socialisme. El tema convidava a discutir-lo, però la erudita conferenciant, sense habilitat, defugí de tal faicó la conversa, que demostrà, palesament, desconèixer no sols la doctrina, sinó fins el nom de aquell gran revolucionari, en Carles Marx, quina figura no desconeix cap persona mitjanament instruída. I, pensant en aquest cas, passaren per la nostra ment, tota una colla de ridícoles mitjanies que, defensant uns, combatent altres, el Socialisme, han demostrat, tots, no sols desconeixen els sistemes, sinó fins la essència.

Costa molt poc discutir una idea entre gent ignorant; hem de regonèixer que el més despreocupat és el que triomfa. El Socialisme, aquí, entre nosaltres, ha sigut discutit, ha sigut defensat i combatut; no cal insistir en els que el combaten, gent ignorant, panxa contents o conformistes. Però hi ha una colla d'intel·lectuals (?) a la dernière que es diuen socialistes, que el defensen el Socialisme; però que uns parlen del fracàs del marxisme afirmant que una tonalitat més efectiva s'ha descobert, que ells veuen proclamada en la presentació d'un ridícol projecte de beneficis extraordinaris; o altres que resolen el problema social amb la implantació de una cooperativa burgesa, imperfecta per tant, i en la qual els pobres empleats hi són explotats iniquament.

L'afirmació socialista que ha vingut a encarnar-se darrerament en el Nacionalisme, no ha passat d'un petit, molt petit, nucli conscient que no ha pogut ni podran mai conjuir amb els que, si diuen acceptar l'afirmació dessusdita, és sols per una vanitat de principis, perquè se'ls consideri avançats, d'acord amb el credo que amb tanta fé, amb tan heroisme, ha vingut predicant, com un visionari,

MIGRANYA, DOLORS NEURALGICS

: : : FEBRES, Etc., SE CUREN AMB

KALMINE

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia., J. Segalà

Al detall: En totes les farmàcies CAPSES D'UN CATXET : 35 cénts.

aquest home tot bondat i saviesa, avui greu-ment malalt, el doctor Martí i Julià.

En totes les idees i en tots els temps, no han mancat els pedants que, amb aires de saviesa s'han posat al servei de les idees i han volgut donar a aquestes una transformació tal, que han pretès deixar-les desconegudes. I això esdevé; la manca de coneixement de la idea, la manca de preparació per a l'estudi o bé la insuficiència mental, són un llevat precís per a l'engendrament de la concepció inversa de un principi qualsevol. I ha esdevingut així, amb la majoria dels elements que havien de fer triomfar la concepció nacionalista-socialista: ignorància de la doctrina, insuficiència mental.

L'afirmació socialista, senyors pedants, no és una cosa tan minça que qualsevol pugui modelar-la i transformar-la. L'afirmació socialista és filla del temps i ha sigut engendrada amb sofriments; l'afirmació socialista, sols poden concebir-la els que senten com a propis els dolors d'altri; els qui concebeixen la patria com una comunitat d'homes ecuanims que junts comparteixen tristos i alegries i no com un conjunt d'éssers que es destrocen mutuament les entranyes.

Ah, l'afirmació nacionalista-socialista! Aquesta afirmació significa l'ensorrament de la tradició i la concepció de la patria sobre uns principis nous. No vulgui veure, ningú, paritat entre aquesta afirmació i la d'en Sorel quan afirma que la evolució és una negació; no, l'afirmació nacionalista-socialista, eixida d'un grup d'homes voluntariosos, no és pas una concepció que desconeixi o menyspreu-hi les realitats històriques, precisament ella és filla de la evolució de aquestes realitats. L'afirmació patriòtica, que de un principi ultra-conservador que era ahir i és avui, encare, en una bona part, ha esdevingut una afirmació ultra-lliberal. Nacionalisme, llibertat col·lectiva; Socialisme, llibertat individual.

Són dos principis convergents; més que això, complementaris. L'home que afirma la llibertat no més la pot acceptar absoluta, mai relativa.

R. FOIX

Per la Lituània

El Comitè Pro-Lituània ha rebut, per a la subscripció oberta a favor de les víctimes i dels presoners de guerra lituanians, les quantitats següents:

Suma anterior.	120 Ptes.
Albert Bastardas	5 »
M. Folguera i Durán	10 »
Frederic Pell i Cuffi	5 »
V. Deu-Pausas	50 »
Y. P.	5 »
N. P. D.	10 »
Manel Lladó	5 »
Joaquim Durán	25 »
Total	235 Ptes.

La subscripció continua oberta a la Secretària del Comitè, Plaça de la Universitat, 4, 2.ª, 2.ª.

El missatge de Wilson al Senat nord-americà, i la nostra fe socialista

El dia 22 de Gener, a la una de la tarde, el president de la república del nord d'Amèrica, s'aixecava, en el Senat, a parlar per l'adveniment de una pau propera, justa i definitiva.

En finalitzar el seu parlament, el president Wilson, declarava creure haver parlat «pels amics de la llibertat. Vui creure, aiximateix—afegia—, que he parlat també per la massa silenciosa dels pobles; per aquells qui no pogueren trobar ocasió d'expressar les llurs queixes per la mort i la desolació que vingueren a abatre's damunt dels seus éssers més volguts i damunt de les seves llars».

Paraules dites amb una tal convicció d'esperit, des del més alt lloc de una de les més grans repúbliques de la terra, eren paraules que devien ressonar pel món. La massa so- frent de tots els pobles, els vers aimants de la llibertat, havien, realment, parlat, per boca del president nord-americà?

Sentem una afirmació menys complexa. El president Wilson no presentava als pobles bel·ligerants unes condicions de pau traduïdes en delimitacions territorials o en atorgació de compensacions o garanties precises; aquestes són condicions que deuen elaborar en les conferències de la pau els actuals Estats en lluita. «No tindrem, nosaltres, veu per a determinar quines hagin d'ésser aquestes condicions—deia—. El president Wilson, presentava solament les bases, damunt les quals, únicament, aqueixa pau podia ésser estable; els requisits que serà precís que reunixin les condicions de pau. Fonamentalment, aquests requisits són: resolució, en justícia, dels problemes territorials o de nacionalitat que hi hagi plantejats; impossibilitació de la existència, enlloc, de cap força que permeti que els pobles passin de una mà a una altra, de un vassallatge a un altre, com si fossin, els pobles, materia de propietat; atorgament de garanties d'estabilitat per a la vida del món, no podent-hi haver estabilitat on existeixin inclinacions de rebel·lió, on no hi hagi tranquil·litat d'esperit, on manquin els sentits de la justícia, de la llibertat i del dret; establiment del lliure accés de totes les nacions, grans o petites, als camins oberts al comerç mundial, i de l'absoluta llibertat, en fet i en dret, de les rutes del mar. Aquestes són bases, la essència de les quals s'ha vist gravitar aquests darrers temps, amb manifestacions ben expressives, en la consciència de la humanitat; aquestes són les bases presentades, de una manera categòrica, pel president Wilson; aquestes són bases, que, evidentment, cap home, ver aimant de la llibertat, pot deixar d'acceptar.

«Els tractats i acords que estableixin la pau, han de contenir condicions capaces de crear una pau perpetua, única que podrà aprovar la humanitat, i no una pau que serveixi, solament, els interessos generals i les finalitats immediates de les nacions compromeses en la guerra».

Les proposicions presentades pel president Wilson, com a conduents a aqueixa pau,

són: Limitació dels armaments navals dels exèrcits i dels preparatius militars; cap nació deü tractar de fer extensiva la seva política damunt de una altra nació; totes les nacions deuen evitar contreure al·liances que les puguin posar en competència amb altres nacions i que puguin pertorbar la seva vida pròpia amb influències importunes; tots els governs deuen regonèixer la llibertat dels mars; una unió, ben definida, de totes les potències, constituïdes en una Lliga de Pau, deü fer virtualment impossible una nova catàstrofe com l'actual.

«...La pau que es faci—ha dit el president Wilson—deü ésser una pau sense victòria... La victòria significaria una pau imposada al vençut... Aquesta pau, acceptada amb humiliació i al preu d'enormes sacrificis, deixaria latents grans odís i records plens d'amargor... Solament una pau entre iguals pot ésser una pau duradora i ferma...»

En síntesi, és aquest el sentit del darrer missatge presentat pel president dels Estats Units, al Senat nord-americà. Ell ha sigut apreciat de ben diverses maneres en els països bel·ligerants i en els neutrals. Venturosament, hi ha en l'acollida que ell ha merescut de gairebé tots els partits socialistes nacionals, una felicitat coincidència. Aquest darrer punt de la pau sense victòria, és l'únic que desvetlla recels i regateja entusiasmes.

No abandonem, de cap manera, la nostra adhesió espiritual a la causa dels Estats al·liats, perquè continuem entenent que ella, virtualment, defensa aquells principis d'equitat suau esmentats per Wilson; però: és que una victòria militar, àdhuc fos dels al·liats, consolidaria aquells principis? No fóra més greu desastre pel militarisme, vinculat en la causa dels imperis centrals, que, més que ésser vençut per la victòria de una força enemiga, obligada per ell a militaritzar-se, fos vençut per una impossibilitat de victòria militar? En el primer cas es demostraria que als exèrcits dels Imperis centrals els mancaven encare quantitat d'homes i de canons, per a superar els canons i els homes amb l'arma al braç, de les nacions al·liades; en el segon cas, es faria més expressivament visible que la organització militarista dels esmentats imperis, conseguida mercès a la acumulació, durant anys, de grans sacrificis econòmics i de dolorosos renunciaments de la dignitat social del poble, era ja un instrument tan ineficaç per aconseguir una posició de victòria, com una antiga catapulta romana, per enderrocar una muntanya.

S'ha dit, també, que l'entrar en negociacions amb Alemanya, permetent encare que ella pugui presentar en favor seu el mapa de la guerra, la possessió dels territoris a Europa per ella conquerits, és un greu desavantatge pels Estats al·liats. S'oblida que, en aquest sentit, aquests Estats al·liats tenen al seu favor la possessió de totes les colònies alemanyes i d'una part de l'imperi Austro-Hongarès i de Turquia, al·liats d'Alemanya? És que es creu, de bona fe, que Alemanya renunciaria, de grat, a tot el seu imperi colonial, exclusiu d'ella, a canvi dels territoris conquerits a Europa dels quals n'hauria de cedir bona part, com a compensació als seus al·liats? On és,

doncs, el gran avantatge que el mapa de la guerra representa per als imperis centrals?

Alemanya i les seves al·liades és impossible que acceptin les proposicions del president Wilson, perquè elles representen el renúnciamenent de tots els territoris conquerits, sense altra recompensa que les de caràcter general que pel nou estatut foren atorgades a totes les nacions. Què priva, doncs, als Estats al·liats d'acceptar-les, les proposicions nord-americanes?

I si, Alemanya i les seves al·liades, arribés un moment que les acceptessin, també, aqueixes proposicions, podria dir-se, en absolut, que la guerra actual s'havia acabat sense victòria?

Sense victòria militar, tal com la demana el president Wilson, sí; però sense victòria, després d'haver reduït a la esterilitat i a la ineficàcia el militarisme? Sense victòria, després d'haver obert de bat a bat, al socialisme, l'enemic més poderós de l'imperialisme i del militarisme, el govern dels Estats?

És desconèixer la textura essencial i orgànica dels Estats actuals, de tots, esperar que de una victòria absoluta de un grup d'ells en puguin venir solucions d'equitat completa que no poguessin venir de un regateig on el més solvent d'ells, en aquest aspecte, ocupés una situació de preferència, i on hi imperés de una faïç invisible, però real, la influència de la consciència serena de tots els pobles de la terra, sedenta no de gloria, sinó de justícia de sofriment etern.

Sofriràn un desencantament sensible — sensible perquè pot aconseguir àdhuc al desencany i a l'escepticisme — els qui esperin com a resultat d'aquesta guerra una progressió esplendorosa dels regiments de justícia en els homes i en els pobles, i a l'endemà de la pau s'aduguin de la existència, encare, d'opressors i oprimits en estaments i en nacions.

La evolució del progrés social es perfecciona de una faïç tan — anc que constant — lenta, que els més grans aconteixements de la història no fan més que obrir-li camí; però no perquè ell tumultuosament s'hi precipiti, sinó perquè no trobi obstacle en aquell pas quan li sigui la hora d'arribar-hi.

Els homes de França que han mort, oposant el llur pit a la invasió, han mort també per la llibertat social de França i de tot el món per reflexe; han mort gloriosament, obrint camí al socialisme, que va matitzant amb la seva sàvia pura i reconfortant la vida vella de les nacions.

Els socialistes de tot el món, deuen adherir-se a les paraules del president Wilson, perquè elles, dins del seu caient tòpic, vénen a recordar que en tots els pobles hi ha aquella «massa silenciosa» que sofreix, que calla, que en la seva puresa no té altres culpes que aquelles que miserablement li han contagiats els seus aconduïdors, averiats per totes les podridures; i que només caldrà que se li pugui fer veure la injustícia o la impotència dels seus falsos ideals, perquè tota ella s'arbori en una ansia de purificació que farà generosos els seus anhels populars i els acoblarà als de tota la humanitat que es mor de set de justícia.

M. ALCÁNTARA I GUSART

Les idees socials i religioses d'en Joà Jaurés

I

El lloc que en Jaurés ha tingut en les grans lluites polítiques dels vint darrers anys, li ha valgut molts admiradors entusiastes, molts furibundes adversaris. Tothom coneix en Jaurés tribú, en Jaurés orador, en Jaurés capítol de partit. Però hi ha també un Jaurés interior i profunde, sense el qual l'altre no s'explica pas del tot, i aquest resta ignorat de la major part dels que l'exalten o el condemnen. En les ratlles que segueixen, hem procurat fer conèixer aquest fons de pensaments filosòfics i religiosos que han estat l'ànima de l'acció d'en Jaurés.

Jaurés ha viscut amb un ideal de justícia social i de humanitat lliberada. No acceptava com un fet immutable, com una necessitat natural, que la condició de la major part dels homes restés tal com és actualment. Creia que de moment havia d'ésser millorada i, amb el temps, transformada. És aquest ideal que el mou, quan parla de la «joia sublim de portar tots els homes a la plenitud de la humanitat».

En què consisteix, segons ell, aquesta vida plenament humana? Fugir de la misèria i de tots els mals que engendra, del malestar quotidià de sapiguer si l'endemà, un hom i els seus, podran alimentar-se, vestir-se i dormir sota cobert: no-gens-menys, això no és més que la base física de aquesta vida. L'essencial n'és la part espiritual: el comerç íntim amb el que els segles passats han produït de més bell, la participació a l'esforç del pensament humà, per a comprendre el món per la ciència i la filosofia, la comunió amb el principi misteriós de les coses per la contemplació de la natura i el sentiment de la solidaritat humana, a la fi deslliurada dels odís de races, de classe, de nacionalitat i de religió. Per què aquesta vida superior és reservada a alguns solament, mentre la massa dels desheredats n'és exclosa? Jaurés ha tingut el privilegi d'ésser-hi iniciat des de la seva infantesa, i sofreix pensant que això és un privilegi. Experimenta el sentiment que Tolstoi ha descrit amb tanta força a la «Escola de Jasnaïa Poliana»: com es pot fruir — sense pena de les més pures obres mestres —, dels quartets de Beethoven, per exemple, mentre restin, com una mena de possessió aristocràtica, rebutjada als milions de homes que envolten als felïços auditors? La selecció té el deure de aixecar als demés al seu nivell. L'ideal cap aon tendeix en Jaurés, constituiria en fer una selecció de tota la humanitat.

Michelet, deia: «Si tots els éssers, i els més humils, no entren a la ciutat, jo resto defora». Jaurés cita aquest pensament a la seva tesi, i el fa seu.

Més, pot ésser que la humanitat, tota, esdevingui una selecció? La mitjanïa, en tots els sentits de la paraula, per la immensa majoria dels homes, *caelestium inanes*, no la té a la naturalesa de les coses? Jaurés no ho creu. No tanca pas els ulls damunt la feblesa i damunt els vicis naturals de l'home: sab de tot el que és capaç l'egoisme, principi del mal en nosaltres. Més, segons ell, la evolució que ha portat a la humanitat al punt en que la veiem, pot elevar-la més amunt. L'egoisme pot ésser

tornat, de menys en menys aspre, de menys en menys dolent, si les institucions acaben d'engendrar la lluita, l'odi i la misèria. «No hi ha un ideal més noble — escriu en Jaurés — que aquell de una societat en la qual el treball serà sobirà, on no hi haurà ni explotació ni opressió, aon els esforços de tots seràn lliurement harmonitzats, aon la propietat social serà el fonament i la garantia dels desenrotllaments individuals. Que els homes passin de l'estat de concorrencia brutal i de conflicte a l'estat de cooperació, que la massa s'elevi de la passivitat econòmica a la iniciativa i a la responsabilitat, que totes les energies que es malmeten en lluites estèrils o salvatges, es coordinin per a una gran acció en comú, és el fi més alt que poden proposar-se els homes... Els individus humans tindran més llibertat d'esperit per a desenrotllar el seu ésser físic i moral; i això serà veritablement per primera vegada una civilització de homes lliures, com si la flor esclatant i encantadora de la Grècia, en lloc d'esbadellar-se damunt un fons d'esclavitud, naixés de la universal humanitat».

Aquest és l'ideal, al qual, en Jaurés, ha donat el seu cor i la seva intel·ligència, que ha inspirat la seva obra i dirigit la seva vida. Cert que no dissimula pas els obstacles. Ni ignora que aquest ideal és ben alt i ben lluny. Però està convençut que la humanitat pot apropar-se i esperar-lo. És per ell un article de fe. «Un estat de consciència pot i deu seguir a un estat de lluita. El treball, que no és sovint més que una esclavitud i un sofriment, esdevindrà una funció i una joia. És el combat dels homes entre ells, disputant-se el benestar; devint ésser el combat de tots els homes units contra les coses, contra les fatalitats de la natura i les misèries de la vida».

En Jaurés no ha sigut el primer en concebir aquesta transformació de la societat present. Parla, ell mateix, de «aquest ideal de independència econòmica, de pau i de bon acord en el treball, que els nostres mestres del 1848 tenien tan present, tan lluminós, al cor i a l'esperit». No manca mai, tampoc, d'expressar la seva simpatia pels «saint-simoniens» i, sobretot, per en Fourier, l'ideal del qual tanta analogia tenia amb el seu. Sense caure a les extravagancies d'en Fourier, lloa la seva crítica de les institucions actuals i admira molts dels seus punts de obrir sobre la societat futura. «La característica del geni d'en Fourier — escriu — fou la de concebir que era possible de remeiar el desordre, de purificar i de ordenar el sistema social, sense perjudicar la producció de les riqueses, ans, al contrari, augmentant-les».

Per a en Jaurés, el fi suprem és l'harmonia fundada sobre la justícia. Però no s'accontenta de una idea abstracta de harmonia ni de una freda concepció de justícia. Posa, en aquest fi, tot el fervor de una ànima religiosa, i l'amor més ardent pels pobres, pels febles, pels oprimits, pels miserables, per les víctimes seculars de una lluita desigual. En la seva *Historia de la Convenció*, cita, varies vegades, la *Oda a la Joia*, de Schiller, que Beethoven ha pres per text, com se sab, per a la segona part de la *Sinfonia* amb corals. L'entusiasme que arborava Beethoven a la idea de una humanitat lliberada és ben proper de la passió de fraternitat humana de la qual en Jaurés n'estava inundat.

L. LÉVY-BRUHL

El que volen els carrilaires

Amb aquest mateix títol, la Unió Ferroviària (Secció Catalana) acaba de publicar un fascicle en el qual s'hi fa una exposició raonada i argumentada de les principals aspiracions dels obrers carrilaires. Nosaltres, que estem convençuts de l'absoluta justícia que enclouen les demandes repetidament fetes a les Companyies per aquells treballadors, volem ajudar a fer-les conèixer a tots aquells homes que es preocupen i veuen amb simpatia la manifestació de tota mena de moviments socials que s'encaminin vers la redempció dels nuclis proletaris. A aquest fi, avui, comencem la publicació de les aspiracions del personal carrilair, a qual objecte hem fet un extret del fascicle al·ludit al començament d'aquestes ratlles.

I

CINC són les principals aspiracions dels carrilaires, a saber: INAMOVILITAT, ESCALAFÓ, ASCENSOS PROGRESSIUS, REGLAMENTACIÓ DE HORES DE SERVEI, CARNET DE LLIBRE CIRCULACIÓ. Totes les demés demandes formulades ja a la Premsa de la classe, ja en campanyes de propaganda, ja en congressos i fins durant conflictes plantejats, es pot dir que són aspectes locals i de detall de alguna de aquelles cinc principals aspiracions; per tant, resoltes aquelles, quedarien, *ipso facto*, solucionades totes les demandes secundaries.

Examinem-les, doncs, una per una, i raonem-les ordenadament:

Inamobilitat

Heu's aquí la primera i principal de les aspiracions del personal carrilair. Entén, aquest, per inamobilitat, el regoneixement del dret que ha de tenir tot empleat a ésser respectat en el llur empleu, sense que se le'n pugui separar més que pels resultats de un expedient *ad hoc*, a la instrucció del qual pugui pendre-hi part en igualtat de condicions que la Companyia. Això és, estabilitat, seguretat, fixesa a l'empleu; dret a viure lliurement, refiat de que el llur destí no està a la disposició arbitraria de la voluntat, la simpatia o la influència de cap superior; estar a cobert de les insidies i concupiscències dels de més categoria; seguretat de que el pa de la mainada — que tants sacrificis li costa — no depèn sinó de l'activitat, de la pericia i de la honorabilitat propies; el convenciment ple, íntim, de que, sense perjudici de la seva posició actual ni del seu esdevenidor, pot sustentar les idees de l'ordre que sigui que millor li sembli; en un mot, la facultat de conèixer les llurs obligacions per a poder complir-les i els llurs drets per a poder defensar-los. De això, els carrilaires, ne diuen INAMOVILITAT.

I que aquesta primera aspiració és justa, fonamentada, raonable i legítima, no pot deixar-ho de regoneixer ningú que conegui la índole del treball de ferrocarrils i les condicions excepcionals — comparativament amb el treball de qualsevol altra indústria o explotació — en que els carrilaires treballen.

Per regla general, l'empleat carrilair entra a formar part de la Companyia a la seva joventut, a l'època de la vida a la qual l'home sol emprendre la ruta que no ha de poder abandonar pas sense abandonar, ensems, tots els seus ideals de millorament i benestar futurs.

Als demés oficis, o professions, en conjunt, li és més probable, a l'obrer, trobar ocupació quan, per un motiu o altre, perd la que tenia.

Emperò, si tal cosa li succeeix a un carrilair, que ha esmerçat els temps millors de la vida seva servint als ferrocarrils, i que, per tant, no se sent ja a la edat ni en condicions d'empendre un ofici diferent, aon podrà anar a guanyar el pa de la família, si les Companyies tenen fixat — com tothom ho sab — un límit d'edat per a ingressar-hi, apart de que les empreses ferroviàries no abunden com les fàbriques i tallers? I enc que així no succeís, enc que li fos fàcil, a un empleat de una Companyia, trobar col·locació a una altra quan fos despatxat, tingui's en compte que els sòus que les empreses ferroviàries assignen, d'entrada, als empleats, són tan exiguos, que no abasten, ni de bon troc, per a les despeses de una família, ni per a un individu tampoc, i, per tant, només poden acceptar-se esperant a veure venir.

Demostrada la raó i la justícia de aquesta aspiració, passem a examinar la possibilitat, per part de les Companyies, de accedir-hi.

En primer lloc, hem de fer notar que, amb aquesta aspiració, els carrilaires no intenten establir, a favor seu, cap novitat. A tots els països són inamovibles els funcionaris públics, i, si bé podria objectar-se'ns que els carrilaires, per la seva condició de dependents d'empreses particulars, no ostenten el caràcter de aquells, podem aduir que, per la índole dels serveis que fan, deuen estar considerats com a tals; això, apart de que, essent l'Estat copropietari de les línies ferries — puix que per l'Estat són subvencionades i a l'Estat deuen revertir acabat el període concessional —, els empleats de totes les Companyies són, indiscutiblement, empleats de l'Estat. Tant és així, que, entre altres diverses funcions peculiars d'empleats públics, exerceixen, els carrilaires, de veritables recaptadors de l'Estat, puix que són ells que s'encarreguen de fer efectius els impostos sobre el tràfec. I, si això encare no fos prou, el mateix Estat fa bò l'argument nostre cada vegada que, amb motiu del plantejament de algun conflicte social, apel·la a les mesures més coercitives, al·legant la necessitat de no deixar desemparat un servei públic. Si el servei de ferrocarrils, doncs, és un servei públic, funcionaris públics també han d'ésser considerats els agents als quals tal servei està encomanat.

Algú ens objectarà: però, «de què es queixen els carrilaires? A què vé aquesta petició de la inamobilitat? Si de fet ja la tenen! Si les companyies no despedeixen a cap obrer o empleat, si no és per mancaments greus!»

Ho admetem; DE FET, els carrilaires gaudeixen la inamobilitat. Però, ensems, també nosaltres preguntem: si DE FET tenen ja la inamobilitat, els carrilaires, quin inconvenient, quin obstacle deté que ella sigui establerta DE DRET? Perquè, precisament, en això consisteix la força del nostre argument: en que, sense extorsió de cap mena, pugui implantar-se aquesta unànim aspiració del personal, el qual demana que es doni regoneixement legal a ço que ja, efectivament, existeix; car, li és indispensablement necessari, per a la llur tranquil·litat i repòs, tenir ben aclarit el llur esdevenidor en les Companyies i foragitat, per sempre més, el risc de que, per antipatia personal d'algun capítost, es vegi, un dia, despatxat de les Companyies sens cap motiu, o, quan més, per qualche manament desproporcionat amb la magnitud del càstic. Per altre banda, si les Companyies que de fet conside-

ren als seus empleats com a inamovibles, tenen el propòsit de obrar, sempre, conforme a raó i justícia, quin inconvenient poden tenir en afermar la seva actuació en els despediments, de totes les garanties de imparcialitat, de les quals és la principal el regoneixement de la inamobilitat, de dret?

Heu's-aquí, ara, de quina forma entenen i desitgen els carrilaires la concessió de la inamobilitat.

Primer. Les Companyies i l'Estat deurien arribar a un acord, en virtut del qual concedissin, aquelles, la inamobilitat a tots els seus empleats de plantilla, garantitzada pel darrer i amb extensió, aplicació i resultances semblants a les que gaudeixen els demés funcionaris públics.

Segon. Les Companyies deurien publicar un reglament, revisat i aprovat per l'Estat, en el qual s'hi detallessin els cassos en que, per excepció, podria ésser, un empleat, separat del llur càrrec, tenint en compte, però, de que en ell no quedessin pobres, raquítics, els drets que, com a ciutadans, tenen els carrilaires, de sustentar i propagar tota mena de idees polítiques, socials o religioses i d'exercir els drets que les lleis concedeixen.

Tercer. En aquest reglament, deuria establir-se un tribunal per a que entengués en la instrucció dels expedients que, en els citats cassos excepcionals, tindrien que instruir-se i en els quals, per garantia de l'agent expedientat, podria, aquest, tenir una representació igual a la de la Companyia.

Quart. Aquesta representació deuria ésser nomenada per l'interessat i per les Companyies, respectivament, i les decisions d'aquest tribunal presidit per persona neutral, aghena, en absolut, a les empreses carrilaires, deurien tenir força executiva sens apel·lació.

Amb tot l'exposat, creiem haver, palesament, manifestat l'alcanç i l'amplitud que, els carrilaires, desitgen tingui la concessió d'aquesta imprescindible millora.

En conjunt: el personal de ferrocarrils té, per primera i fonamental aspiració, la inamobilitat condicionada, igual en amplitud i efectes, que la que gaudeixen els empleats de l'Estat, a base de un reglament sancionat pels Poders Públics i, per tant, de caràcter legal, en el qual es trobin, ben definits, els deures i els drets dels empleats. És general aspiració d'aquest personal la facultat de poder intervenir directament en la instrucció dels expedients que per mancaments en el servei s'instrueixin i d'ésser representat, amb igualtat de condicions que les Companyies, en el tribunal que per a la sanció dels ja dits expedients s'estableixi. Entén, el personal carrilair, que aquesta aspiració és justa, perquè, amb la seva implantació, desapareixeria la diferencia existent entre els carrilaires i els demés funcionaris públics; perquè és la única fórmula viable per a garantir a l'empleat que, a l'arribar a la edat en que li fóra impossible empendre cap altre ofici i difícilíssim, per tant, trobar el mitjà de continuar guanyant el necessari per a ell i per als seus, un despediment arbitrari no el precipitarà en l'infortuni i la miseria; i, darrerament, perquè veu, en ella, la efectivitat de tots els drets que les lleis del país concedeixen a tots els ciutadans, avui reduïts per la omnipotència de les empreses, i mofats quan ells paren en presentar-se pugnans amb els interessos d'aquestes.

AL VOL

L'embolica que fa fort,
com a programa polític

ELS que tenim prou força de voluntat per a, no aspirant a viure de la política, ocupar-nos de les seves actuacions, sovint hem de suportar com el nostre esperit es rebel·la per la manca de sinceritat, per la deslleialtat, per l'embrutiment, millor dit, que orienta i empeny les accions de la política.

Suara mateix, els regionalistes catalans, que no són, políticament, altra cosa que una secció política del Fomento del Trabajo Nacional, tot dient que anaven a propagar nacionalisme a fora, no han fet altra cosa que anar a combatre el projecte del Govern espanyol sobre un impost que vol fer pagar als que hagin obtingut beneficis extraordinaris amb motiu de la guerra. En descàrrec meu, l'haig de dir, amic lector, que els governants espanyols són del pitjor que es coneix, car no hi ha hom capaç d'endevinar-hi una orientació en el seu actuar, però, també, haig de dir-te, bon amic, que no puc arribar a comprendre la mena de nacionalisme d'aquests regionalistes que mai havien sentit la necessitat de una acció desenfrenada contra els polítics de Madrid, fins que ha estat menaçada l'arca dels guanys extraordinaris de la seva clientela de navilers que s'han enriquit sobtadament, de fabricants que han vist augmentar, com per encant, els seus capitals, de rics agricultors que, tot enriquint-se, han acabat d'escanyar els pagesos humils, de remadors poc escrupulosos... Ni quan les zones neutrals i la cèlebre manifestació, que ho prometeren, no varen sentir les energies d'ara.

I aquests senyors regionalistes, fixa't-hi bé, amic llegidor, que amb tanta gallardia defensen l'excés de guanys dels que, normalment, ja guanyen massa, no tenen una paraula abominadora de la misèriosa vida a que la hora present condemna a les classes humils.

Es veu que els regionalistes que, per vergonya de tots, parlen arreu atribuint-se la representació integral de Catalunya, viuen molt depressa, i no tenen temps d'enterar-se d'altres interessos que els de la seva clientela. Per això, en els seus actes, malgrat anunciar-los com nacionalistes, el nacionalisme no hi té altra part ni més representació que la de un fi de festa en una funció teatral.

Un conformista exemplar

ENCARE que en l'actualitat no es pot sempre creure cert el que ens diuen les agències a la informació mundial dedicades, hi han coses que bé les podem donar per certes, car si no són filles de la espontaneïtat de un sentiment, és molt difícil que una imaginació, per atribulada que sigui, pugui inventar-les.

Motiva aquestes ratlles, les manifestacions contingudes—segons la informació a que em refereixo—en un diari alemany per un súbdit del Kaiser, el qual es troba meravellat, viu contentíssim, perquè els Estats al·liats, en la seva nota, no parlen de la esquadra germànica.

I, el pensar que els la poden deixar intacta, malgrat les quantioses despeses que costa el sostenir-la, aquest alemany sent una gran joia...

Preparatiu

JINS a mitjans de Març no han d'haver-hi les eleccions de diputats provincials, i de temps que vénen fent-se tota llei de treballs i combinacions electorals, a l'objecte de procurar-se les actes.

En aqueixes eleccions, més que en les d'altre

caràcter, es veuen les aproximacions més estranyes, i són, ben segur, la llei de compensació política de les eleccions de Diputats a Corts.

Si bé ho mires, amic llegidor, veuràs anar del braç, o protegint-se, a homes que es diuen de les més encontrades idees, i no obstant, s'avenen...
—Paradoxa!

—No, amic. El parlar de ideals, en aquells homes, és un dir. Són amics d'en Romanones, d'en Dato, d'en Maura, o protegits de la Lliga. El demés no interessa. S'arranja en cada cas. La qüestió és no perdre.

Davant d'aquests fets, que es poden comprovar, no ha de sorprendre que un municipal radical també es vulgui presentar candidat pel districte de Mataró-Arenys, segons es diu.

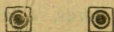
Per poc que en sàpiga, ne sabrà tant com alguns dels diputats muts que coneixem.

Els transports

DE fa temps, les companyies carril·lares, i especialment la del Nord, tenen abandonat, gairebé en absolut, el servei de petita velocitat entre Barcelona i el nord d'Espanya, sense explicar, satisfactoriament, les causes que ho motiven, i això, com és natural, causa l'encariment de diversos articles, car l'aprovisionament es fa incomplet, defectuosament, i per força ha d'afavorir els instints d'agiotatge, ja prou arrelats.

No sabem, emperò, amic llegidor, com explicar-nos aquest general silenci de la premsa professional de les curses de braus benèfiques i de les cases barates, car essent un fet que perjudica a tothom, s'hi fa un buit inexplicable, quan tantes energies i temps es malgasten en coses de cap valor social.

JOÁN CASSADOR

L'actuació de les Joventuts

UNA CONFERENCIA

COM anunciarem en el número passat de LA NACIÓ, el nostre company Casas i Briz disertà sobre el tema *Les Joventuts futures*, a invitació de la Joventut Catalanista de Barcelona.

El nostre company començà manifestant que malgrat el seu propòsit de no pendre part en cap acte públic, es trobava en el cas de no poguer desatendre el prec formulat per la entitat organitzadora des de quals rengles ell havia lluitat.

Diu que si en la lluita pels ideals hi ha una manifestació més pleitòrica de vida, aquesta és la que fan les Joventuts, car a l'impuls de la seva actuació, els ideals se sublimitzen, emergint com a força renovadora que marxa de cara al triomf, per estar saturada de l'indispensable per assolir-ho: de joventut, que vol dir vida.

Per a que aquesta actuació—segueix dient—no esdevingui xorca, per a que la seva efectivitat influeixi en la consciència del nostre poble, és precís que aquesta sigui exercida ben intensament, de cara al món, no reduint-la en l'estret cercle de la patria, sinó amb mires a un demà més enllà, que ens infondeixi aquella fortitut espiritual que articuli la nostra obra amb la que a la societat es realitza.

L'actuació de les nostres Joventuts—diu—ha sigut desarticulada, retrospectiva, i encare està influenciada per tots els floralismes propis, fins a cert punt, d'aquelles Joventuts nascudes a l'esciat sentimental del nostre renaixement, esdevinent la seva actuació la obra romàntica, pròpia del desvetllament dels pobles que encare no tenen plena consciència del valor humà que ells representen. Elles, però, compliren amb el nostre poble, malgrat no contribuir a infondir-li l'esperit patri, degut al jo personal, les més de les vegades encobridor de lucre i concupiscències, parlant-li tant sols de sacrificis, de mort, i no de renovellament vital, mercès al qual, elles, ben inconscientment, obraven.

L'actuació constant és l'afirmació de la pròpia vida; més quan aquesta és feta per les Joventuts, és l'afirmació de la vida nova, la que devem fer obeint els manaments dels nostres sentiments, manifestant-los tal com dintre nostre viuen, única faigó d'ésser lleials amb nosaltres mateixos i amb els nostres conssemblants.

La obra de les Joventuts futures, deu encarnar la veritable Catalunya, la del ideals renovadors, la que no resta indiferent al dolor dels homes, la que sent per als humils l'amor a que es fan més acreedors, ja que ells són els qui més constantment l'afirmen, enriquint-la amb el seu treball, mai prou remunerat.

Les noves Joventuts han de ésser humanes; a Catalunya no es parla del món, no s'hi viu, i, per viure-hi, cal atendre's a les lleis que regulen el viure, i fer sentir la nostra veu, bò i constituint un valor humà, sens el qual no és possible una digna existència.

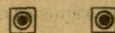
Diu que la guerra actual és la lluita de la joventut, de la vida, de la llibertat, contra el món vell i arcaic, contra l'esclavatge que voldria imposar-se, i, a aquesta lluita—diu—cal atendre-la, si no volem caure en el llastimós exemple d'aquest poble feble i insensible, i confondre'ns el caos del mentalisme de l'Estat espanyol.

La nostra feblesa ens ha junyit tant a la carcassa d'Espanya, que farà que la nostra veu sigui apagada en tractar-se de la pau, i no es parli de Catalunya.

És encarnant l'ideal de patria, sense que aquest sigui un privilegi, el poble, que ens apropem al món, car la patria és la que manté el poble, i la obra de les Joventuts deu ésser afirmar ambdós en tots moments.

Amb brillants paràgrafs exalta la obra humanitària de l'esdevenidor, i acaba dient que damunt les runes dels pobles s'hi bastirà la obra conscient de les Joventuts, que, alligades pel dolor, seran més lliberals, més respectuoses amb la naturalesa, car en ella hauran depositat llur confiança, per ésser la base indestructible de la nova vida que elles simbolitzaran.

Forts aplaudiments, tributats, entusiàsticament, per la concorència, coronaren la tasca del disertant.

La salut del Dr. Martí i Julià

QUAN tot feia creure que la malaltia que sofreix el nostre il·lustre amic doctor Martí i Julià, decididament, havia entrat en el període de franca i creixent millora, una sobtada recaiguda, de greuges i estrema, ha vingut a entorpir el total restabliment de la seva salut, deixant-lo en un estat seriosament delicadíssim.

Esperem, amb tota l'ànima, poguer donar, als nostres llegidors, noves més falagueres del curs de la malaltia del nostre venerable amic.

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS
:: ADMINISTRACIÓ DE FINQUES ::
CABLE: SUBUR APARTAT DE CORREUS: 226
::: SANTIAGO DE CUBA :::

Pels homes que lluiten per la llibertat del món

SEGUEIX oberta la subscripció destinada a l'enviament de *paquets d'apadrinament* als voluntaris catalans que prenen part, al costat de la França, en la guerra d'Europa.

Hem rebut, darrerament, els donatius que segueixen:

	Pessetes
Suma anterior.	1714' 23
BENICARLÓ	
Teodor Sanahuja	4
GIRONA	
Francesc Guartmoner.	0' 50
Total.	1718' 73

L'actuació obrera

ORGANITZAT pels sis Sindicats d'obers metal·lúrgics, tingué lloc, al Cine Muntanya, un miting, tractant-se del mal procedir de l'autoritat amb els obrers en els conflictes que's plantegen, i de l'encariment de la vida.

Foren aprovades les següents conclusions:

1.ª Demanar la reobertura dels locals socials dels ebenistes i fusters, dels contramestres i del Centre obrer de La Pobla de Lillet, clausurats amb motiu dels darrers conflictes.

2.ª En cas d'ésser denegada l'anterior petició, els Sindicats de metal·lúrgics, de Barcelona, declararan la vaga general del ram quan la Confederació Regional del Treball ho cregui oportú.

3.ª Que el preu dels queviures estigui posat a l'alcanç del poble productor, si es volen evitar ulteriors fets desagradables.

• Pel Comitè de la Federació del Ram de construcció, i per la Confederació Regional del Treball, han sigut fets públics uns manifestos en els quals, entre altres coses, es diu que de seguir l'acció provocativa de les autoritats i burgesia amb els obrers, declinen tota responsabilitat dels fets que puguin esdevenir, a qual realització, violentament, se'ls llença.

• En la reunió celebrada pels fundidors, s'acordà la continuació de la vaga a la casa Roca i prestar l'apoiament moral i material als vaguistes.

Adherir-se a la vaga general en cas de que s'arribi a plantejar, i protestar de la detenció del company Jordà.

Aiximateix, acordaren augmentar la quota, per ajudar els compays vaguistes de la casa Roca.

• Reunits els obrers vidrers, acordaren secundar la vaga general quan aquesta sigui plantejada.

• Per a tractar de la clausura de diferents Sindicats obrers, es reuniren en assemblea magna les Junes i delegats que integren la Federació

del Ram de construcció, prenent-se els següents acords:

1.er Declarar la vaga general en cas de resultar negatives les gestions que el Comitè de la Federació realitzi per obtenir la reobertura de dits Sindicats.

2.^{on} Que la vaga es declari quan ho demani el Sindicat de fusters i ebenistes.

3.er Que si és precis anar a la vaga, queden en llibertat d'acció tots els Sindicats, per a demanar les millores que estimin necessaries.

4.^{rt} Fer efectiu el boicot declarat a la fàbrica de ciment Asland, notificant l'acord, pels efectes convenients, als Sindicats constructors d'edificis del Nord d'Espanya i del Nord i Sur d'Amèrica.

Els conflictes socials

SOLUCIÓ DE UNA VAGA

La vaga que els treballadors de de la fàbrica de calçat de la casa Peral sostenien, ha estat solucionada amb el triomf dels obrers.

ELS EBENISTES

Malgrat la intervenció del governador en aquest conflicte, ço que ha motivat la presentació de unes bases d'arranjament per part del Col·legi d'Artífexs, no s'ha arribat a un acord, puix una de les bases consisteix en abolir la jornada, pagant a tant per hora, estipulant un número màxim i mínim de hores de treball setmanals, éssent així que el motiu de la vaga és la petició de la jornada de vuit hores, a la qual s'atenen els obrers, no decidint-se, amb tal motiu, a entrar novament al treball.

Amb el fi d'apoiar en la seva valenta actitud als ebenistes que vaguen, la Confederació del Ram de construcció celebrà un miting, veient-se força concorregut.

DE LA POBLA DE LILLET

No porta vies d'arranjament el conflicte que hi esclatà, i molt menys ara, amb la clausura del Sindicat dels obrers, del que donavem compte la setmana passada.

ELS CONTRAMESTRES

Encare resta en peu la vaga en algunes cases, semblant que hi hagi un especial interès, per part de la burgesia, d'eternitzar-la i així arribar a l'agotament moral i material dels vaguistes, cosa bon xic difícil d'assolir mercès a la fermeza i serenitat per aquest darrers observada.

C. E. d'Arts Gràfiques, S. A.—Mallorca, 257 bis.

• • LA NACIÓ • •

ABONAMENT

2 pessetes trimestre : : Estranger: 3 pessetes

NOVES

EL dia 15 de Gener va inaugurar-se, a Girona, un curs de Història de Catalunya, a càrrec de l'erudit doctor, President de la Comissió Delegada de la Associació Protectora de la Ensenyança Catalana a aquella ciutat, en Josep Pou i Batlle.

Les conferències del curs es celebren els diïlluns i dijous de cada setmana, de 6 a 7 del vespre, en la gran sala d'actes del Grup Escolar.

Des de la primera conferència la concurrencia ha sigut nombrosíssima, omplenant completament l'espai local.

Demà, diumenge, a dos quarts d'onze del matí, en l'estatge social de la Joventut Socialista de Barcelona, Torrent de la Olla, 28 i 30, s'hi celebrarà un miting de propaganda socialista, organitzat per la Joventut esmentada.

El Consell Directiu del Centre Republicà Català Sang Nova, ha quedat constituït en la forma següent:

President, Benjamí Vellés.—Vicepresident, Pere Esplugas.—Secretari, Eduard Vendrell.—Vice-secretari, Rossend Oliver.—Tresorer, Joan Pons.—Comptador, Segimón Torrens.—Bibliotecari, Manuel Casanovas.—Vocals, Joan Feliu, Josep Busquets, Manuel Jover i Jaume Amorós.

La Secció d'Esbarjo del Centre Nacionalista Català, convida als socis del mateix i nacionalistes en general a la excursió que farà demà, a la Font del Mas Guimbau (Vallvidrera), retornant al migdia pel Tibidabo.

Presupost: 0'40 ptes. Sortida de la Estació de Sarrià, a dos quarts de vuit del matí. A la tarde, en son estatge social (Lladó, 7, pral.), tindrà lloc una extraordinària funció teatral, representant-se' per l'elenc dramàtic que dirigeix en Vicens Castelló, les comedies *La Malvasia de Sitges* i *El bon lladre*.

La Junta Directiva de l'Orfeó de Sans, ha quedat constituïda en la següent forma: Ramon Navarro, president; Joan Drets, vicepresident; Josep Torradella, tresorer; Genís Bargalló, comptador; Joan Castell, secretari primer; Josep Busquets, secretari segon; Francesc Costa, vocal primer; Enric Juncadella, vocal segon, i Florenci Tiell, vocal tercer.

El Consell Directiu de la Joventut Catalanista de Barcelona fa aïnent a tots els seus associats que el dimarts, dia 6, a les deu de la nit tindrà lloc en el seu estatge social, Lladó, 7, pral., una reunió general ordinària de segona convocatòria, a la qual, per la importància dels assumptes a tractar, prega que no deixin d'assistir-hi.

La Schola Orpheonica, en la Junta general celebrada el dia 26 del passat Gener, va elegir el següent Consell Directiu:

President, Joan Ventura; vicepresidents, Joaquim Cirera i Tomàs Montané; secretari, Josep Maria Francès; vicesecretaris, Joan Vives i Joan Lanuza; tresorer, Ramon Genís; comptador, Joan Clos; arxiver musical, Vicens Urios; bibliotecari, N. Domènec; vocals, Josep Soler, Pere Rovira, Antoni Munné i Anselm Pi.

MUNDIAL PALACE

COBERTS DES DE PTES. 3'50 - CONCERT TOTS ELS DIES

Els divendres Boullabaisse - Dissabtes menú corrent i vegetarià

PORTA DE LA PAU

Dr. Vilà i Torrent

METGE ODONTÒLEG, de les Escoles dentals de Madrid i Philadelphia (EE. UU.)

ON PARLE FRANÇAIS

ENGLISH SPOKEN

MAN SPRICHT DEUTSCH

BARCELONA — Carrer Roger de Llúria, 44 (entre Gran-Via i Diputació)